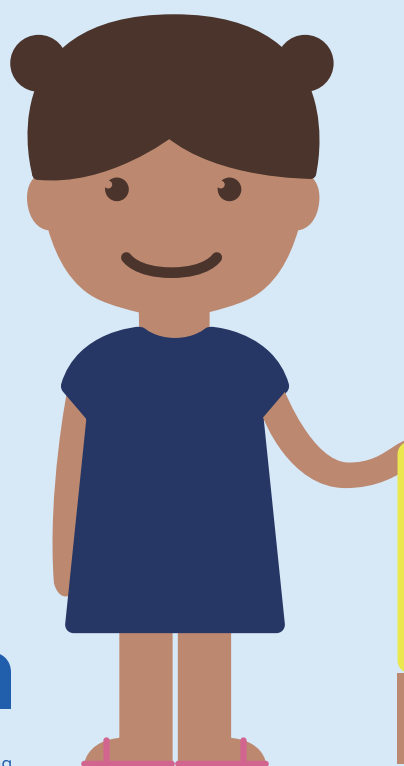
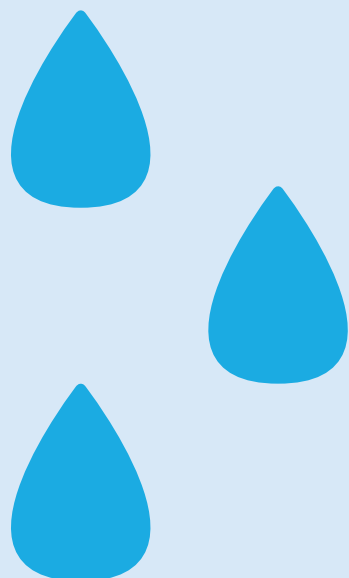

Wodna gra terenowa

Wodna gra terenowa

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA SZKÓŁ Z TEMATYKI
DOSTĘPU DO WODY NA ŚWIECIE.

UŻYTE SKRÓTY:

OP - OSOBA PROWADZĄCA

OU - OSOBA/Y UCZĄCA/E SIĘ

WIEK: 13-18 LAT

zaczynamy!

zasady gry

CEL NADRZĘDNY:

Gra pozwala OU doświadczyć na przykładzie tematyki wodno-sanitarnej, jak sprawne działanie wielu grup społecznych może zmniejszyć problem dostępu do wody na świecie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

— OU nabywają świadomość, że nie ma jednowymiarowych sytuacji i każdy ma własną perspektywę. To samo wydarzenie, sytuacja czy obraz może być różnie postrzegana przez dane grupy, które mają różne doświadczenia, umiejętności i wiedzę.

— OU nabywają świadomość, że woda zmienia jakość życia. Wiedzą, że brak dostępu do niej generuje wiele innych barier (takich jak dostęp do żywności czy edukacji).

— OU rozumieją, szczególną sytuację kobiet, dla których bieżący dostęp do wody z racji pełnionych ról społecznych ma ogromne znaczenie w życiu.

— OU zdobywają wiedzę dotyczącą działań pomocy humanitarnej w kontekście wodnym. Znają różne sposoby dostarczania i pozyskiwania wody.

ROLA OSOBY PROWADZĄCEJ:

Zachęcamy by to uczniowie i uczennice byli i były osobami prowadzącymi stację.

OP nie jest ekspertem/ekspertką od tematyki wodnej ani pomocy humanitarnej. Poprzez wykorzystanie wodnej gry terenowej osoba prowadząca pokazuje mechanizmy związane z tematyką wodną. Rolą OP jest pokazanie zainstniatych w grze sytuacji, tak aby umożliwić osobom uczestniczącym refleksję i wyciągnięcie własnych wniosków. Niezwykle ważne jest przeprowadzenie omówienia po rozgrywce i zadania OU pytań, które wspomogą proces samodzielnego wyciągnięcia wniosków.

- Czas: 2,5 h - 3 h (w zależności od potrzeb, można dołączyć również przerwy).
- OU: warsztat przeznaczony jest dla grupy max 25 osobowej, która powinna zostać podzielona na 5 zespołów złożonych z 5 osób (można zmniejszyć liczbę osób w zespołach do min 3 osoby/zespół)
- Liczba osób potrzebnych do obsługi stacji: 5 osób - 1 osoba x 1 stacja w grze.
- OU zostają podzieleni na 5 drużyn, które wcielają się w 5 grup społecznych:

- 1 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
- 2 DZIENNIKARZE I DZIENNIKARKI
- 3 SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, KTÓRA ZMAGA SIĘ Z UTRUDNIONYM DOSTĘPEM DO WODY
- 4 UCZNIOWIE I UCZENNICE/AKTYWIŚCI I AKTYWISTKI
- 5 WŁADZE LOKALNE

Grę można także przeprowadzić w większej grupie - wtedy potrzebne jest podwojenie liczby stacji, osób do obsługi i materiałów. Należy wtedy zwrócić uwagę, aby OU wiedziały, do których stacji należy się udać.

fabuła gry

Na początku spotkania przywitaj OU oraz powiedz kilka słów o tym, co będzie się działo.

- Przedstaw cele gry i poinformuj, że gra będzie trwała od 2,5 do 3 godzin
- Poinformuj, że gra jest symulacją, a OU przez kolejne godziny wcielą się w rolę 5 grup społecznych, których zadaniem będzie rozwiązanie globalnego wyzwania wodnego!
- Jeśli OU się nie znają, zaproponuj aby każdy/każda się przedstawił/a i powiedział/a, np. w jaką grę lubi grać.
- Wprowadź zasady dotyczące wzajemnego zachowania. Możesz to zrobić tak:

①

Gra terenowa to inna sytuacja niż lekcja w sali, nie ma tu dzwonek czy ocen, dlatego musimy się umówić na zasady współpracy. W trakcie gry mogą pojawić się różne emocje. Ponieważ zależy nam, abyśmy wszyscy byli zadowoleni i zadowolone z tego co będzie się działo, chciałbym/chciałabym abyśmy:

②

Pamiętali i pamiętały, że każdy i każda z nas odgrywa pewną rolę w grze - ale za tą rolę jest prawdziwy człowiek, traktujmy się więc z szacunkiem i godnością.

③

Bądźmy na siebie uważni, postaramy się nie przekrzykiwać i zwracamy uwagę, czy każdy i każda z nas ma szansę się wypowiedzieć.
Jeżeli ktoś będzie się czuł niekomfortowo dlatego że, np. nie może dojść do głosu, to może wykonać sygnał "T" albo podejść do prowadzącej/cego i poinformować o tym. Wtedy wszyscy zrobimy "stopklatkę", zatrzymamy się i zastanowimy, co możemy z tym zrobić, żeby wszyscy mogli się dobrze bawić i uczyć. Czy możemy się zgodzić na takie zasady?

— Podziel grupę na 5 zespołów. Możesz to zrobić w poniższy sposób:

Witajcie!

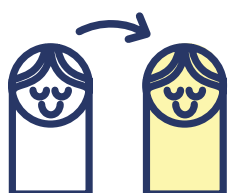
Wśród Was są osoby z różnych grup społecznych. Macie w swoich szeregach pracowników i pracowniczki organizacji pozarządowych, dziennikarzy i dziennikarki masowych mediów, społeczność lokalną, która zmagą się z utrudnionym dostępem do wody, zaangażowanych uczniów i uczennice, aktywistów i aktywistki oraz władze lokalne (osoby, które są sołtysami/skami wsi, politykami/czkami wybranymi przez lokalną społeczność). Poproszę, aby każda z osób włożyła rękę do worka i wyciągnęła jeden identyfikator, a następnie zawiesiła go sobie na szyi. Kiedy każdy/a z Was będzie już miał/a swój identyfikator na szyi, wyjaśnimy, kto do jakiej grupy należy.

Od tej pory osoby które wylosowały następujące identyfikatory (zał. nr 1) , tworzą grupy:

Grupy otrzymują karty odpowiedzi (zał. nr 2) oraz schemat poruszania się po poszczególnych stacjach (do przygotowania samodzielnie, w zależności od tego w jaki sposób rozlokowane zostaną stacje w budynku szkoły/na zewnątrz). Zanim rozpoczniemy grę, należy powiadomić OU, że na niektórych stacjach OP będą zadawali pytania, a odpowiedzi mają zapisywać na swoich kartach odpowiedzi. Będą one potrzebne podczas podsumowania warsztatów.

wchodzenie w rolę

Materiały potrzebne do przygotowania tego etapu:

— Potrzebujesz wydrukowanych i wyciętych opisów grup:
Załącznik 3. Opisy grup

Dla najlepszego efektu edukacyjnego, OU muszą silnie wejść w rolę, tak by jak najlepiej identyfikować z wylosowanymi przez siebie grupami. OP rozdaje karty z opisami danej grupy (załącznik nr 3) i prosi OU, żeby zapoznali się z nimi i wyobrazili sobie, że na czas gry stają się członkami i członkiniami grup z opisów. Możesz to zrobić w poniższy sposób:

*Drodzy uczestnicy i uczestniczki,
Za chwilę rozdám wam opisy grup do których należycie. Od tej pory na czas gry staniecie się członkami i członkiniami grup, które wylosowaliście. Odnajdźcie się i zapoznajcie się z opisem waszych nowych tożsamości. Wyobraźcie sobie, że na czas gry jesteście postaciami, o których zaraz przeczytacie. Pamiętajcie, żeby zwrócić szczególną uwagę na ich charakterystyczne cechy, określone jako "atrybuty". W oparciu o nie, będziecie odpowiadać na pytania i wykonywać zadania na poszczególnych stacjach. Zwróćcie uwagę na to, jakie są wasze wartości oraz jaki macie wpływ na osiągnięcie głównego celu, czyli poprawę dostępu do wody na całym świecie.*

To w jakim stopniu osoby uczestniczące wejdą w rolę może zdecydować o ich zaangażowaniu w grę. Warto poświęcić temu elementowi szczególną uwagę. Wiele wskazówek i ćwiczeń w tym zakresie możesz znaleźć w publikacjach organizacji zajmujących się dramą, m.in. na stronie: <http://stop-klatka.org.pl/nasze-publicacje>

NA CZYM POLEGA
RUNDA?

Na każdą stację przeznaczamy ok. 10 minut. Opis każdej stacji zawiera instrukcję oraz spis rzeczy, które należy przygotować. Każda grupa zaczyna od innej stacji, a następnie przechodzi do kolejnej z wyższym numerem porządkowym (np. grupa, która zaczynała stację nr 1 po zakończeniu zadania przechodzi do stacji numer 2, wyjątkiem jest grupa, która zaczynała zadanie na stacji nr 5, która przechodzi do stacji nr 1).

I stacja

SPOSOBY POZYSKIWANIA I DOSTARCZANIA WODY

Sześciennie puzzle

MATERIAŁY POTRZEBNE DO PRZYGOTOWANIA STACJI:

- Sześciennne puzzle (należy wydrukować zał. nr 4 i poskładać w kostki, będzie do tego potrzebny klej i nożyczki)
- Opisy zdjęć - każdy opis na oddzielnej kartce, załącznik nr 5
- Instrukcja do puzzli z pytaniami po ułożeniu, załącznik nr 6
- Pytanie dla każdej grupy, które powinno się zadać po ułożeniu prawidłowego zdjęcia załącznik nr 6 (sugerowane pytania znajdują się w instrukcji)
- Zadanie po ułożeniu puzzli (poniżej)

INSTRUKCJA DLA OSOBY PROWADZĄCEJ STACJĘ I

Z jaką wiedzą opuszczają stację OU?

Ludzie mają wiele sposobów na pozyskiwanie, dostarczanie i oczyszczanie wody. My za pomocą sześciennych puzzli przedstawiamy jedynie 6 różnych sposobów pozyskiwania i dostarczania wody w miejscach, gdzie dostęp do niej jest utrudniony lub nie ma go wcale.

O pozyskiwaniu wody, mówimy wtedy kiedy ujęcie wodne jest w bezpośrednim użytkowaniu ludzi. Do pozyskiwania wody konieczna jest trwała infrastruktura wodna, która ma służyć ludziom w dłuższej perspektywie. W kontekście użytych zdjęć możemy mówić o pomocy humanitarnej natychmiastowej, gdzie pomoc niesiona jest w sytuacjach zagrażających życiu człowieka (zdjęcia numer 4, 5, 6)."

INSTRUKCJA DLA OSOBY PROWADZĄCEJ STANOWISKO

Przed przyjściem każdej grupy, rozstaw poskładane wcześniej kostki w taki sposób, aby były pomieszane. Przywitaj grupę a pierwszą z nich poproś o przedstawienie się i zaprezentowanie swojej grupy.

Drużyno! Dotarliście na stanowisko, na którym dowiecie się w jaki sposób osoby pozbawione dostępu do wody mogą go uzyskać. Waszym zadaniem będzie najpierw przeczytanie opisu zdjęcia, a później ułożenie właściwego obrazka z puzzli, które znajdują się przed wami. Obrazek musi pasować do opisu, który przeczytaliście. Jak tylko uda wam się ułożyć obrazek zmierzycie się z zadanymi przeze mnie pytaniami. Pamiętajcie, żeby odpowiedzi zapisać na kartach.

Zadanie po ułożeniu puzzli (do wpisania na kartach odpowiedzi).

1. Dla organizacji pozarządowej (Zdjęcie nr 4 - woda dostarczana cysternami do Syrii)

To co widzisz na zdjęciu jest efektem Twojej pracy. Jak myślisz, jakie działania musiała podjąć organizacja pozarządowa, aby móc dostarczyć wodę w cysternie do mieszkańców i mieszkańek Syrii, którzy musieli opuścić swoje domy i znaleźć schronienie w tymczasowych obozach? Czy musieli podjąć współpracę z innymi grupami, czy mogli to zrobić sami bez wsparcia innych grup społecznych? Jeżeli musieli podjąć współpracę, to jak mogła ona wyglądać? Odpowiedzi zapiszcie na swojej karcie odpowiedzi.

2. Dla dziennikarzy i dziennikarek (Zdjęcie numeru 6 - poducha przetrzymująca wodę na Haiti)

Piszeecie artykuł do poczytnej gazety, jesteście autorami/autorkami tego zdjęcia. Jakbyście je podpisali/ły, co musicie wiedzieć, żeby to zrobić? Jak zdobędziecie informacje na jego temat? Zastanówcie się w grupie i napiszcie odpowiedź na swojej karcie odpowiedzi.

3. Społeczność lokalna, która zmaga się z utrudnionym dostępem do wodu (zdjęcie numer 1 - system grawitacyjny w Somalii)

System, który widzicie na ułożonym zdjęciu, jest zasilany przez pompę, która działa dzięki paliwu diesel. Zdarza się, że osoby z waszej społeczności kradną paliwo na własny użytek, wtedy system przestaje działać - pompa nie pompuje wody - wy i wasze zwierzęta nie macie do niej dostępu. Jedna z mieszkańek, opowiedziała wam o Komitecie wodnym, który został powołany w sąsiedniej wiosce przez lokalne władze w celu ochorony i dbania o system wodny. Chcecie powołać podobną grupę u siebie. Z kim powinniście współpracować, żeby powołać komitet?

Ułóżcie plan działania utworzenia komitetu wodnego oraz zasady jego funkcjonowania. Odpowiedzi zapiszcie na karcie odpowiedzi.

4. Uczniowie i uczennice oraz aktywiści i aktywistki (zdjęcie numer 3 - studnia z pompą ręczną w Sudanie Południowym).

Dowiadujecie się, że studnia którą widzicie na obrazku uległa awarii i odcięta społeczność lokalną od dostępu do wody. Jej naprawa to koszt mniej więcej 1000 \$. Czy możecie zrobić coś, aby przyczynić się do jej naprawy i wesprzeć społeczność, która ma utrudniony dostęp do wody? Wypiszcie na kartach odpowiedzi krok po kroku plan kampanii społecznej, która może pomóc Wam zebrać środki na naprawę studni. Zastanówicie się z kim rozpoczniecie współpracę? Jak będzie wyglądał przebieg kampanii? Jak będziecie zbierać środki i jak przekazecie je mieszkańcom i mieszkankom?

5. Władze lokalne (zdjęcie numer 5 - dystrybucja artykułów pierwszej potrzeby).

Jesteście władzami lokalnymi. Zastanówicie się jako liderzy i liderki swojej społeczności, czy moglibyście/mogłybyście zrobić coś aby ludzie pozyskiwali czystą wodę w inny sposób niż ten, który przedstawiony jest na zdjęciu. Czy macie wpływ na to, aby ludzie mieli bieżący dostęp do czystej wody? Przygotujcie plan współpracy mieszkańców i mieszanek z władzami lokalnymi w zakresie polepszenia dostępu do wody.

II stacja

DOSTĘP DO WODY, A ŻYCIE KOBIET Infografika

MATERIAŁY POTRZEBNE DO PRZYGOTOWANIA STACJI:

— Infografika “Dostęp do wody a życie kobiet” (zał. nr 7) wydrukowana w formacie A3 x 5 sztuk - dla każdej drużyny 1 infografika

— Ołówek i gumka do mazania (do próbnego wypisywania odpowiedzi) oraz flamaster do wpisania prawidłowych odpowiedzi

— Rozsypanka brakujących liczb wypisana na tablicy/flip-charcie w taki sposób, by OU musiały samodzielnie dopasować je do pustych pól w infografice.

OU zwracają uwagę na to, jak bieżący dostęp do czystej wody warunkuje życie kobiet na różnych etapach ich życia. Dowiadują się, że główna odpowiedzialność za dostarczanie wody, odbiera kobietom potencjał rozwoju edukacyjnego, zawodowego i społecznego. Poprzez przedstawienie roli wody w różnych sferach jej wykorzystywania, zwracamy szczególną uwagę na:

- czas, który należy poświęcić aby zdobyć wodę
- bariery w edukacji, które są konsekwencją braku dostępu do wody, higieny oraz sanitariatów,
- wagę jakości wody,
- dostępność wody w szpitalach
- deficyt wody w obozach dla uchodźców i uchodźczyń.

INSTRUKCJA DLA OP STACJI II

Przywitaj grupę a pierwszą z nich poproś przedstawienie się i zaprezentowanie swojej grupy

Drużyno! Za chwilę poznacie Hannę. W telegraficznym skrócie chcę przedstawić Wam historię, która mogłaby być jej życiem. Hanna reprezentuje wszystkich ludzi na świecie, którzy nie mają dostępu do czystej wody. To że jest kobietą, nie jest przypadkiem! W miejscach, w których nie ma rozbudowanej infrastruktury wodnej, to właśnie na dziewczynki i kobiety spada obowiązek dostarczenia wody do gospodarstw domowych, który pochłania czas przeznaczony na inne sfery życia. Chcecie dowiedzieć się jakie? Żeby się tego dowiedzieć przyjrzyjcie się infografice, a następnie dopasujcie liczby, które po prawidłowym ułożeniu dadzą nam odpowiedzi.

Poproś drużynę o przyjrzenie się infografice. Na tablicy/flipcharcie wypisz brakujące liczby w taki sposób, by OU same musiały odgadnąć, które liczby wpisać w puste pola infografiki. Przy pustych polach drużyna zastanawia się jakie liczby powinny się tam znaleźć i wpisuje je ołówkiem. Kiedy wszystkie liczby zostaną dopasowane, sprawdź poprawność wykonania zadania. Jeżeli któreś liczby są źle przyporządkowane, popraw je wspólnie z OU a prawidłowe odpowiedzi należy wpisać w puste pola flamastrem.

Ostatnim etapem stacji jest pytanie, które jest napisane na infografice (Kto może wyeliminować wyżej wymienione bariery? Co możemy zrobić aby zmienić życie osób takich jak Hanna? Poproś OU, aby zapisali/ły swoje pomysły na kartach z odpowiedziami. Należy zwrócić uwagę, aby odpowiadali i odpowiadały na to pytanie w oparciu o atrybuty oraz zastanowili się z jaką inną grupą mogą współpracować, żeby wspólnie zmienić życie Hanny. Odpowiedzi należy zapisać na kartach odpowiedzi. Wypełnioną infografikę OP mogą zabrać ze sobą, przygotuj nową dla kolejnej grupy.

WSKAZÓWKA

Zadbaj o to, by użyte w infografice definicje były zrozumiałe dla OU. Wyjaśnienia tych pojęć znajdują się poniżej:

REGLAMENTACJA

– jest to wprowadzony na stałe lub czasowo przydział danego ogólnodostępnego dobra (w tym przypadku wody), czyli mieszkańcy i mieszkańcy obozu mają określony przydział litrów wody na człowieka lub rodzinę.

CHOLERA

– ostra choroba układu pokarmowego wywołwana spożyciem zanieczyszczonej wody najczęściej skażonymi ludzkimi odchodami. Do zakażenia takiego może dojść jeżeli odległość toalety od zbiornika z wodą pitną jest niedostateczna.

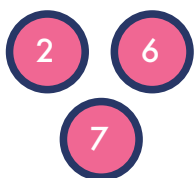
BIEGUNKĄ

– to objaw kliniczny spowodowany przez różnego rodzaju infekcje, choroby układu trawiennego, czynniki emocjonalne, psychiczne.

UNHCR

– organ Organizacji Narodów Zjednoczonych zajmujący się sprawami uchodźców i uchodźczyń.

BRAKUJĄCE LICZBY

844 mln. Oto historia pewnej dziewczynki o imieniu Hanna, która reprezentuje 844 mln ludzi na całym świecie nieposiadających dostępu do czystej wody.

264 mln i 188 mln - Na świecie 264 mln dzieci nie chodzi do szkoły, 188 mln stanowią dziewczynki

1 i 10 – 1 dziewczynka na 10 opuszcza lekcje podczas menstruacji z powodu nieodpowiednich warunków sanitarnych.

38% - placówek zdrowia na świecie nie ma dostępu do czystej wody

200 m i 200 osób – Według standardów UNHCR, każde gospodarstwo domowe powinno mieć nie więcej niż 200 m do kranu z wodą, i nie więcej niż 200 osób powinno na niego przypadać.

III stacja

POKONUJEMY BARIERY Labirynt pytań

MATERIAŁY POTRZEBNE DO PRZYGOTOWANIA STACJI:

- Arkusz z labiryntem do wydrukowania w formacie A3 (zał. nr 8),
- Pionek/ludzik, który przesuwa się po planszy (do zorganizowania samodzielnie),
- Pytania dla OP (zał. nr 9),
- Pocięte zdanie do ułożenia (zał. nr 10), Nożyczki

Z jaką wiedzą opuszczają stanowisko OU?

Problemy ludzi wynikające z nieodpowiednich warunków wodno-sanitarnych, można rozpatrywać na wielu płaszczyznach. Zazębianie się przyczyn i skutków barier nie jest zbyt oczywiste i być może nie od razu zdajemy sobie sprawę z faktu, że większości globalnych zagadnień posiada w sobie "element wiążący" - wodę.

NIEKTÓRE Z NICH TO:

- przyczyny geograficzne i fizyczne,
- katastrofy naturalne,
- zmiany klimatu,
- ubóstwo,
- wojny i konflikty zbrojne,
- brak infrastruktury wodnej i sanitarnej,
- brak środków higienicznych,
- niedostateczna edukacja sanitarna,
- trudne uwarunkowania społeczne (czasem to zwierzęta mają pierwszeństwo do wody),
- bariery dotyczące kobiet, takie jak menstruacja, poród i kwestie związane z jakością wody w szpitalach,
- niedostosowana do potrzeb danej grupy pomoc humanitarna.

W labiryncie, odpowiadając na pytania OU dowiedzą się, że to nie tylko FIZYCZNY BRAK WODY (uwarunkowania obszaru pod względem panującego klimatu, zasobności w wody podziemne i gruntowe oraz liczby opadów na danym terenie) jest głównym problemem a samo zjawisko problemu braku dostępu do wody jest o wiele bardziej złożone.

INSTRUKCJA DLA OPSTACJA

Rozłóż wydrukowany labirynt (zał. nr 8) a wokół studni widocznej na labiryncie rozsyp pocięte w kawałki zdanie (zał. nr 8). Na początku labiryntu połóż pionek/ludzika.

Przywitaj grupę a pierwszą z nich poproś o przedstawienie się i zaprezentowanie swojej grupy.

Drużyno! Za chwilę będziecie mogli poznać najważniejsze przyczyny i skutki problemu braku dostępu do wody. Waszym zadaniem jest przejście labiryntu i dotarcie do studni. Jeżeli natkniecie się na barierę w labiryncie, możecie ją symbolicznie pokonać - odpowiadając na pytania. Za każdym razem, kiedy odpowiecie na pytanie prawidłowo - bariera, którą napotkaliście może zostać zniszczona. Jeżeli wasza odpowiedź będzie nieprawidłowa, dostaniecie szansę skorzystaniu z pytania ratunkowego. Każdorazowo, kiedy podacie złą odpowiedź na pytanie, możecie skorzystać z 1 koła ratunkowego. Kiedy dojdziecie do celu, będzie czekało na Was małe wyzwanie, z którym na pewno sobie poradzicie!

WYZWANIE DLA OU:

Zadaniem OU będzie będzie właściwie ułożenie zdania z porzrzuconych kawałków. Na plakacie labiryntu, w okolicy studni porozdkładaj kawałki zdania „Jedna kropla morze zmian”. Zadaniem OU będzie będzie właściwie ułożenie zdania z porzrzuconych kawałków.

ZADAJ PYTANIA OU:

- Które bariery z perspektywy Twojej grupy są najtrudniejsze do przezwyciężenia?
- Wybierz jedną przyczynę i zastanówcie się jak moglibyście ją przezwyciężyć? Z jaką inną grupą moglibyście współpracować, żeby udało wam się ją wspólnie przezwyciężyć.

Odpowiedzi OU zapisują na swoich kartach odpowiedzi.

IV stacja

DOSTĘP DO WODY
Nie wszyscy mamy taki sam!

MATERIAŁY POTRZEBNE DO PRZYGOTOWANIA STACJI:

I część zadania:

- Mapa polityczna świata (do zorganizowania samodzielnie)
- Wydrukowane i wycięte krople (zał nr 11)

II część zadania:

- Ciecz nieniutoniowska
(Wszystkie składniki do zorganizowania samodzielnie)

WSKAZÓWKA

JAK ZROBIĆ CIECZ NIENIUTONIOWSKĄ:

Mąka ziemniaczana x 1kg

Woda x ok. 4 szklanek (dolewając wody sprawdź konsystencję cieczy)

Niebieski barwnik spożywczy

FILM POKAZUJĄCY JAK PRZYGOTOWAĆ CIECZ:

<https://www.youtube.com/watch?v=Mf9dQWb7Oxc>
ciecz nieniutonowska

- 2 wiadra (pojemniki). W jednym z nich powinna znajdować się większość cieczy nieniutoniowskiej a w drugiej jedynie odrobina. Po każdej zmianie drużyny należy wrócić do takiego ustawienia.

- Jeżeli ćwiczenie będzie się odbywało w pomieszczeniu, 2 duże kartki szarego papieru chroniące podłogę od zabrudzenia.

Z jaką wiedzą opuszczają stanowisko OU?

Woda jest podstawą życia i rozwoju, a jednocześnie jest dobrem skończonym. Dostęp do wody oraz dobre zarządzanie systemem wodnym pozwala na rozwój ekonomiczno-społeczny mieszkańców i mieszkańek danego kraju. Natomiast słaby dostęp do wody powoduje obniżenie możliwości rozwojowych oraz ludzkie cierpienie. Nie wszyscy jednak mamy taki sam dostęp do wody. Przeciętny/a Hiszpan/nka zużywa średnio 350 litrów dziennie, w porównaniu - przeciętna/y

Somalijska/czyk zużywa dziennie tylko 15 litrów wody. Potrzeba zapewnienia realizacji prawa do wody stanowi niezbędny element w poprawie warunków życia ludzi na całym świecie. Obecne tempo rozwoju oraz upowszechniający się model konsumpcyjny w krajach globalnej Północy będą powodować dalszy wzrost zanieczyszczeń, co może grozić zwiększoną rywalizacją o źródła wody, szczególnie w krajach o ograniczonych zasobach wodnych na swoim terenie. Trudno nie zauważyć kluczowej roli dostępu do wody pitnej dla suwerenności żywnościowej. Rosnące globalne zapotrzebowanie na żywność i bioenergię, a co za tym idzie – wzrost cen jedzenia na rynkach światowych, już na tym etapie zwolniły proces zmniejszania ubóstwa, przy jednoczesnym zwiększeniu zużycia wody w rolnictwie i sektorze energetycznym. Mimo że wspomniane zjawiska mają zasięg globalny, z powodu braku wody oraz zahamowania procesu walki z głodem cierpią zazwyczaj najbiedniejsi w krajach najuboższych.

INSTRUKCJA DLA OP STANOWISKO

Przywitaj grupę a pierwszą z nich poproś o przedstawienie się i zaprezentowanie swojej grupy.

Drużyno,

Zadanie na tej stacji składa się z dwóch etapów. Najpierw przyjrzymy się różnicom w zużyciu wody na świecie. Odnajdźcie na mapie świata 9 krajów: Etiopię, Somalię, Haiti, Filipiny, Indie, Polskę, Hiszpanię, Japonię oraz Meksyk. Następnie połóżcie na nich kropkę (zał. nr 11), która przedstawia ilość litrów wody pitnej przypadającą dziennie na jednego mieszkańca/mieszkankę danego kraju. W kolejnym etapie, o którym powiem za chwilę symbolicznie postaramy się wyrównać światowe zużycie wody.

Drużyny samodzielnie przypasowują kropkę (15 litrów, 150 litrów oraz 350 litrów do danego kraju). Przeczytaj wspólnie z OU ich propozycje i dokonaj wspólnej korekty, jeżeli odpowiedzi są błędne:

LISTA PRAWIDŁOWYCH ODPOWIEDZI:

15 LITRÓW - Somalia, Haiti, Etiopia

150 LITRÓW - Filipiny, Polska, Indie

350 LITRÓW - Hiszpania, Meksyk, Japonia

Po zakończonym zadaniu, zaproś drużynę do wykonania zadania z cieczą nieniutoniowską.

Drużyno,

Przekonałiście się właśnie, że ilość wodny pitnej przypadająca na jednego mieszkańca/mieszkankę nie jest równa. Brak dostępu do wody pociąga za sobą wiele zależności i hamuje rozwój ich mieszkańców i mieszkańek. Waszym zadaniem będzie symboliczne zapewnienie równego dostępu do wody na całym świecie. W zbiorniku symbolizującym kraje z wysokim stopniem zużycia wody na jednego mieszkańca/mieszkankę, znajdziecie wodę (ciecz nieniutoniowską), którą własnymi rękami musicie przenieść do zbiornika, który symbolizuje kraje z niskim stopniem zużycia wody na jednego mieszkańca/mieszkankę - tak, żeby 2 zbiorniki miały jej tyle samo i mogły rozwijać się w równym tempie. Powodzenia!

Po zakończonym zadaniu zadaj drużynie pytanie:

Zastanówicie się w jaki sposób, w oparciu o swoje atrybuty oraz współpracę z innymi grupami możecie zmienić sytuację nierównego dostępu do wody pitnej? Symbolem jakich działań ludzi na całym świecie będzie ciecz nieniutoniowska? Odpowiedzi zapiszcie na kartach.

WSKAZÓWKA

Pamiętaj, aby przed przyjściem kolejnej grupy przelać ciecz nieniutoniowską do początkowych ustawień (w jednym zbiorniku dużo, w drugim odrobinę).

Pamiętaj, że wysyłanie wodu do krajów Południa nie jest rozwiązaniem problemu.

WIRTUALNA WODA

MATERIAŁY POTRZEBNE DO PRZYGOTOWANIA STACJI:

- Wszystkie składniki do zoorganizowania samodzielnie
 - szklanka herbaty, szklanka mleka, jajko, ziemniaki (ok.200 gr), jabłko, tabliczka czekolady, napój gazowany, bawełniany t-shirt, (możesz zastąpić też te produkty ich rysunkami, bądź wydrukowanymi zdjęciami z internetu)
- Krople wody (zał. nr 12)

Z jaką wiedzą opuszczają stanowisko OU?

Ten termin bardziej kojarzy nam się z dziedziną informatyki niż geografii, biologii czy też kwestią dostępu do wody. Woda zanim nabierze wirtualnego charakteru, jest realnie zużywana do produkcji artykułów codziennego użytku. To z kolei wpływa na dostęp do wody mieszkańców i mieszanek tych regionów, w których produkowane są nasze ubrania, sprzęt elektroniczny czy jedzenie. Aby móc wyprodukować wszystkie te rzeczy, potrzebna jest ogromna ilość wody! Wodę zużywamy pijąc herbatę, myjąc naczynia, biorąc prysznic, piorąc ubrania. Jednak czy tylko wtedy? Setki, a nawet tysiące litrów wody. wykorzystywane są w procesie produkcji artykułów, z których codziennie korzystamy. Każdy z nas zużywa zatem codziennie bezpośrednio ok. 120-150 litrów wody do mycia, picia, przygotowywania posiłków i pośrednio ok. 1200 litrów dziennie wody, która wykorzystana została do produkcji przedmiotów, których w ciągu dnia używamy. Filiżanka kawy to 130 litrów wody, butka z serem to kolejnych 130 litrów wody, jabłko czy pomarańcza to następnych około 100 litrów! Łączna suma wody zużywanej bezpośrednio i pośrednio stanowi nasz ślad wodny. ŚLAD WODNY mierzy ilość wody, która została

zużyta lub została zanieczyszczona. W ten sposób ślad wodny stanowi miarę ilości dostępnej wody wykorzystanej przez człowieka.

INSTRUKCJA DLA OP STANOWISKO

Przywitaj grupę a pierwszą z nich poproś o przedstawienie się i zaprezentowanie swojej grupy.

Drużyno,

Wasze zadanie dotyczy wirtualnej wody. Wirtualna woda to całkowita ilość wody, którą trzeba było zużyć, by wyprodukować np. szklankę herbaty – w całości to 50 litrów. Wodę zużyto do uprawy, produkcji, wytworzenia opakowania i transportu herbaty. Waszym zadaniem jest dopasowanie ilość zużytej wirtualnej wody do produktów codziennego użytku.

OU układają samodzielnie krople (zał. Nr 12).

Sprawdź odpowiedzi razem z OU i jeżeli będą błędy, popraw je razem z nimi.

PRAWIDŁOWE ODPOWIEDZI:

szklanka herbaty - 50 litrów

szklanka mleka - 250 litrów

kostka masła - 1110 litrów

jajko - 200 litrów

ziemniaki - 60 litrów

tabliczka czekolady - 1720 litrów

napój gazowany - 204 litrów

bawełniany t-shirt - 2490 litrów

Po zakończonym zadaniu zadaj drużynie pytanie:

W oparciu o swoje atrybuty i współpracę z innymi grupami przygotujecie „Action Plan” – czyli plan, który krok po kroku opisuje działania, dotyczące tego co możecie zrobić na rzecz odpowiedzialnej konsumpcji, w świetle globalnego zużycia wirtualnej wody. Punkty waszego “Action planu” zapiszcie na kartach odpowiedzi.

WSPÓLNE PODSUMOWANIE - ZADANIE DLA WSZYSTKICH GRUP

Po zakończeniu zadań na stacjach, zbierz wszystkie drużyny w 1 miejsce. Będzie tam czekać na nich jeszcze jedno wspólne zadanie oraz podsumowanie.

Materiały potrzebne do przygotowania podsumowania

- Karty współpracy (zał. nr 13)
- Długopisy dla wszystkich OU
- Wydrukowane pytania do rozmowy w parach

Drużyny!

Właśnie zakończyliście rozgrywkę wodnej gry terenowej. Zanim jednak przejdziemy do podsumowania, czeka was jeszcze jedno - bardzo ważne zadanie! Wierzmy, że tylko współpraca różnych grup społecznych może zmniejszyć problem dostępu do wody na świecie, dlatego analizując swoje karty odpowiedzi, znajdźcie przykłady współpracy z różnymi grupami. Przykłady współpracy waszej grupy z innymi grupami społecznymi- nazwane w kartach projektami, należy opisać na kartach współpracy. Pamiętajcie, że wasi partnerzy projektowi - czyli inne grupy, nie powinny się powtarzać. Macie więc szansę wykazać się współpracą z każdą grupą społeczną w grze! Na tym jednak nie koniec! Żeby projekt mógł być realizowany, musicie realnie zaprosić do współpracy inne grupy. Przedstawcie im swoje projekty i jeśli zgodzą się je z wami realizować, złożcie wspólne podpisy min. 1 członka/członkini każdej grupy. Powodzenia!

PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE

Podsumuj najważniejsze wnioski i spostrzeżenia. Do podsumowania mogą przydać Ci propozycje pytań poniżej.

Jak wam się grało?

Jaki był cel waszej drużyny?

Co było dla was łatwe? A co trudne?

Na co mieliście wpływ? A na co nie?

Co było dla was nowe? Czego nowego się dowiedzieliście/nauczyliście?

Co jest podobne a co różni się od rzeczywistości wokół Was?

Z czym wiąże się brak dostępu do wody?

Czy brak wody wiąże się z tym samym dla wszystkich? Kogo dotyka najbardziej?

Co może pomóc w rozwiązywaniu globalnego problemu braku dostępu do wody?

Co byście zmienili, gdybyście zagrali jeszcze raz?

Co zabierasz z sobą z tej gry? Jakie wnioski? Jakie spostrzeżenia?

WSKAZÓWKA

Na koniec można poprosić OU o napisanie "sms" do innej osoby z grupy, do rodziców lub znajomych, w którym opiszą co najbardziej im się podobało i czego się dowiedziały (sms nie musi być rzeczywiście wysyłany).

NIE ZAPOMNIJ - ODCZAROWANIE Z RÓL

Ponieważ w grze używane były elementy dramy, pamiętaj żeby przed opuszczeniem miejsca odczarować OP z nadanych im ról. Możesz to zrobić w poniższy sposób:

*Drodzy Uczestnicy i Drogie Uczestniczki,
Dziękuję Wam za wspólną grę! Mam nadzieję, że dobrze się bawiliście i sporo nauczyliście. Na koniec "odczarujemy się" z ról, które zostały wam nadane. W tym momencie nie jesteście już grupami społecznymi, które wylosowaliście, a żeby jeszcze bardziej to podkreślić, wyobraźcie sobie, że macie na sobie niewidzialny kombinezon, symbolicznie zdejmijcie go i wypowiedzcie głośno swoje imię.*

MATERIAŁY DODATKOWE:

Studnia dla Południa. Broszura edukacyjna dla nauczycieli i nauczycielek realizujących kampanię Polskiej Akcji Humanitarnej, Dominika Rypa, wyd. 2013 (wznowienie 2017)

[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2018/02/2018_01_Studnia_dla_Po%C5%82udnia_Poziom_Pierwszy_PDF.pdf

Studnia dla Południa. Poziom Drugi. Broszura edukacyjna dla nauczycieli i nauczycielek realizujących kampanię Polskiej Akcji Humanitarnej, Dominika Rypa, wyd. 2013 (wznowienie 2017)
[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2018/02/2018_01_Studnia_dla_Po%C5%82udnia_Poziom_Drugi_PDF.pdf

Prawo do wody. Materiały z edukacji globalnej. pod. red. Magda Bodzan, Dominika Rypa, Paulina Szczygieł, Julia Wrede.
[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/10/2017_kampania_studnia_dla_poludnia_publicacja_prawo_do_wody.pdf

Poradnik "Jak podjąć wyzwanie #15litrów i włączyć do niego innych?"
[w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/10/2017_educacja_studnia_dla_poludnia_manual15litr%C3%B3w.pdf

Scenariusz warsztatów dla młodzieży "Woda jako prawo człowieka" [w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_kampania_studniadlapoludnia_warsztat_woda_prawo_ponadpod.pdf

Włącz się do gry! Jak zorganizować grę miejską, Łukasz Bartosik, [w:] https://www.pah.org.pl/app/uploads/2017/06/2017_dlaszkol_wlacz_sie_do_gry_dla_szkol.pdf

DAJ NAM ZNAĆ

Podczas rozgrywki zrób zdjęcia i razem z informacją o tym gdzie, kto i kiedy organizował grę wyślij do nas na adres: edukacja@pah.org.pl

Pomóż nam tworzyć jeszcze lepsze materiały i wypełnij ankietę: http://bit.ly/ocen_materiały_PAH

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej

—

Jest to nowa wersja gry „Wodna Gra Terenowa”, która powstała w 2016 r. Autorką gry jest Sylwia Żulewska. Wznowienie: Wioleta Hutniczak (2018)

Konsultacje merytoryczne i pomoc w tworzeniu zadań: Łukasz Bartosik

Opracowanie graficzne: Hola Studio

UDANEJ ROZGRYWKI!

ORGANIZACJE
POZARZĄDOWE

DZIENNIKARZE
I DZIENNIKARKI

UCZNIOWIE I UCZENNICE/
AKTYWIŚCI I AKTYWISTKI

WŁADZE
LOKALNE

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, KTÓRA ZMAGA SIĘ
Z UTRUDNIONYM DOSTĘPEM DO WODY

Karta odpowiedzi

ZAŁĄCZNIK 2

I stacja – SPOSOBY POZYSKIWANIA I DOSTARCZANIA WODY

II stacja - DOSTĘP DO WODY, A ŻYCIE KOBIET

III stacja - III stacja – POKONUJEMY BARIERY

IV stacja - IV stacja – REAKCJA NATYCHMIASTOWA

V STACJA - Dorysowany KADR

Opisy grup

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe, często nazywane również NGO'sami (od non-governmental organization) to fundacje, stowarzyszenia lub spółdzielnie socjalne, których główną cechą charakterystyczną jest to, że cały swój dochód przeznaczają na realizację misji, która określona jest w statucie. Misje i cele organizacji pozarządowych mogą być bardzo różne, ale najczęściej odpowiadają na najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnych. Znanym przykładem organizacji pozarządowej jest właśnie Polska Akcja Humanitarna, czy np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, ale istnieje ogromna ilość innych organizacji, które wspierają m.in. różne społeczności, grupy, indywidualne osoby czy np. zwierzęta. Organizacje pozarządowe funkcjonują na wszystkich kontynentach.

Wyobraźcie sobie, że jesteście pracownikami i pracowniczkami organizacji pozarządowej. Możecie spróbować wymyślić nazwę dla swojej organizacji.

Jaką macie atrybuty?

- Możecie zatrudniać pracowników i pracowniczki z najrozmaitszym wykształceniem – umiejętności tych osób możecie dowolnie wykorzystywać w zależności od potrzeb, które zdefiniujecie.
- Możecie pozyskiwać duże kwoty pieniędzy, pisząc projekty do konkursów ministerialnych czy instytucji międzynarodowych takich jak np. Unia Europejska lub przeprowadzać zbiórki pieniędzy wśród osób indywidualnych. Możecie współpracować z innymi organizacjami na całym świecie oraz pozostałymi grupami (Dziennikarze i dziennikarki, Społeczność lokalna, która zmaga się z utrudnionym dostępem do wody, Uczniowie i uczennice - Aktywiści i aktywistki, Władze lokalne).
- Możecie pełnić rolę rzeczników, czyli wpływać na decydentów politycznych i działać na rzecz potrzeb społeczności, dla której pracujecie.
- Możecie działać komunikacyjnie/promocyjnie współpracując z mediami i celebrytami, przygotowywać kampanie społeczne i korzystać z usług TV, radia, gazety.

DZIENNIKARZE I DZIENNIKARKI

To osoby których głównym narzędziem pracy jest słowo. Dziennikarze i dziennikarki wykorzystując środki masowego przekazu takie jak internet, prasa, radio, telewizja przekazują informację szerokiemu gronu odbiorców i odbiorczyń. Współczesne dziennikarstwo to przede wszystkim nieograniczony przepływ informacji między ludźmi z różnych dziedzin zamieszkałych na wszystkich kontynentach.

Jaką macie atrybuty?

- Kierujecie uwagę opinii publicznej na ważne sprawy
- Waszym zadaniem jest zbieranie i upublicznianie informacji a obowiązkiem rzetelna

weryfikacja źródeł, z których pochodzą.

- Macie szczególną moc, ponieważ w dowolny sposób możecie wykorzystywać środki masowego przekazu. Pole zainteresowań dziennikarzy i dziennikarek jest dowolne. Możecie pisać o problemach i sukcesach danej społeczności, uprawiać dziennikarstwo śledcze, sportowe, kulturalne, ale także pisać artykuły na zamówienie wielkich firm, władz państwowych i lokalnych.
- Możecie selekcjonować informacje, czyli decydować o tym co zostanie pokazane w telewizji, oraz jak dany problem zostanie przedstawiony w prasie, dzięki czemu możecie wywoływać pożądane przez was postawy i zachowania odbiorców i odbiorczyń. Kształtujecie ich opinie.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, KTÓRA ZMAGA SIĘ Z UTRUDNIONYM DOSTĘPEM DO WODY

Z powodu suszy, która dotknęła region w którym mieszkacie, zmagacie się z ograniczonym dostępem do wody. W miejscach, w których dostęp do wody jest ograniczony, hamowany jest rozwój indywidualnych osób, całych społeczności a w konsekwencji także całego kraju. Brak wody ma wpływ m.in. na dostęp do żywności czy edukacji. To właśnie do takich grup jak wy kierowana jest pomoc rozwojowa i pomoc humanitarna. Ta ostatnia ma na celu przede wszystkim ochronę życia, zdrowia i godności ofiar kataklizmów i konfliktów zbrojnych. Pomoc rozwojowa służy eliminacji długofalowych zjawisk mających negatywny wpływ na egzystencję i rozwój danej społeczności. Działania te prowadzone są najczęściej przez organizacje pozarządowe. Pamiętajcie jednak, że to wy jako ostateczni odbiorcy i odbiorczynie działań wszystkich pozostałych grup powinniście mieć wpływ na to jak wygląda ostateczny kształt udzielonej wam pomocy.

Jakie macie atrybuty?

- Sami wiecie najlepiej jakie normy społeczne obowiązują w waszej społeczności. Wiecie, które rozwiązania sprawdzą się, a które mimo ogromnego nakładu pracy, pieniędzy i chęci pozostałych grup, spalą na panewce.
- Znacie najlepiej miejsca, które zamieszkujecie - potraficie przewidzieć zmiany pogodowe, wiecie jak wykorzystać rośliny czy inne minerały do tego aby oczyścić sobie wodę, znacie historię miejsca które zamieszkujecie.
- Jesteście przyzwyczajeni i przyzwyczajone do danych warunków klimatycznych.
- Znacie język społeczności, z którą pozostałe grupy chcą współpracować
- Możecie pracować w każdej z grup i stać się jej częścią - łącznikiem pomiędzy grupami.
- Możecie protestować, jeżeli waszym zdaniem niesiona pomoc jest nieodpowiednio niesiona (np. nie współpracując z pozostałymi grupami, albo niszczyć efekty ich pracy)

UCZNIOWIE I UCZENNICE, AKTYWIŚCI I AKTYWISTKI

Jesteście uczniami i uczennicami, a jednocześnie aktywistami i aktywistkami. Angażujecie się w ramach swojej szkoły w niesienie pomocy i rozwiązywanie problemów, które uważacie za ważne w skali lokalnej i globalnej. Jesteście najmłodszą grupą i najmniej doświadczoną... ale właśnie to jest waszym podstawowym atutem! Macie otwarte głowy, a poznając ludzi nie myślicie stereotypowo. Jesteście neutralną grupą, która może nawiązać współpracę z każdą inną. Macie najdłuższą przyszłość przed

sobą, a najważniejsze życiowe decyzje nadal przed wami. Możecie w przyszłości zostać dziennikarzami i dziennikarkami lub pracownikami i pracowniczkami organizacji pozarządowej. Możecie wymyślić rozwiązanie wodnego problemu, albo, co gorsza, problem może zacząć dotyczyć WAS!

Jakie macie atrybuty?

- Możecie zdobywać wiedzę i przekazywać ją dalej. Czy wasze rodziny wiedzą o tym, że są ludzie na świecie którzy nie mają dostępu do wody? Zaangażujcie ich w jakiś sposób!
- Możecie wymyślić rozwiązanie, które rozwiąże problem z dostępem do wody w krajach globalnego Południa raz na zawsze.
- Możecie wymyślić akcję szkolną, która ma szansę zaistnieć w całej Polsce i nagłośnić problem braku dostępu do wody.
- Możecie wpływać na decydentów politycznych organizując petycje (one naprawdę są czytane!)

WŁADZE LOKALNE

Jesteście instytucją wybraną w lokalnych wyborach. Jesteście częścią społeczeństwa, które ma utrudniony dostęp do wody, z drugiej strony macie władze i możecie podejmować decyzje w imieniu większości. Zastanówicie się jakie macie relacje ze swoimi wyborcami i wybrzcyniami?

Jakie macie atrybuty?

- Możecie powołać komitet wodny złożony z mieszkańców i mieszkank terenu, w którym sprawujecie lokalną władzę. Komitet wodny odpowiada między innymi za dbanie o to aby wybudowane ujęcie wodne było jak najdłużej sprawne, uczestniczy w szkoleniach z higieny i zapobieganiu chorob, a potem przekazuje wiedzę pozostałej części społeczeństwa.
- Wykorzystując budżet publiczny, którym dysponujecie, możecie budować, remontować i organizować szkolenia dla mieszkańców swojej społeczności. Zyskujecie dzięki temu niezależność.
- Możecie współpracować z pozostałymi grupami zgodnie z prawem (czyli konsultować, ułatwiać wiele papierowych formalności) ale czasem możecie działać na granicy zgodnej z prawem ... (korupcja, szantaż)
- Możecie nie współpracować z pozostałymi grupami i zabronić wstępu na terytorium, którym rządzą dziennikarzom i dziennikarkom, organizacjom pozarządowym, zagranicznym obserwatorom.

SZEŚCIENNE
PUZZLE
ZAŁĄCZNIK 4

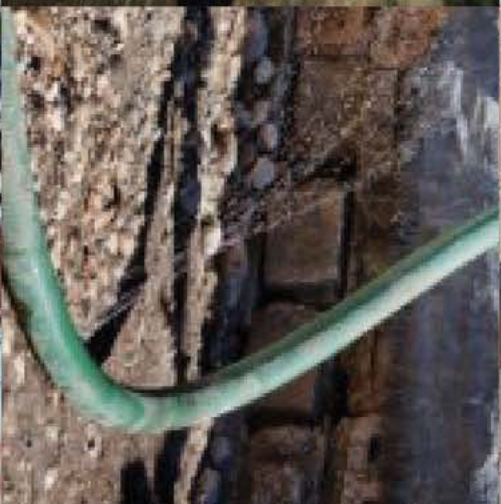

OPISY DO ZDJĘĆ NA SZEŚCIENNYCH KOSTKACH

Przed grą wytnij opisy w taki sposób, by nie zawierały tej informacji i uczestnicy mogli zgadywać, do których pasują.

ZDJĘCIE NUMER 1

Ten nieduży domek z wieżą służy do pozyskiwania wody z pomocą siły grawitacji. Woda za pomocą generatora zasilającego pompy jest pompowana do zbiornika i siłą grawitacji, pod ciśnieniem spływa rurkami poprowadzonymi do poidła dla zwierząt lub kiosków wodnych dla ludzi, które mogą być oddalone od źródła wody nawet kilka kilometrów. Na tym zdjęciu woda poprowadzona jest z głębokiego kanionu leżącego nieopodal wioski.

ZDJĘCIE NUMER 2

Na zdjęciu widoczny jest charakterystyczny zbiornik, przypominający swoim wyglądem domek, lub basen z daszkiem. Woda, gromadzona jest w porze deszczowej, po to aby wykorzystywać ją w porze suchej. Zbiornik widoczny na zdjęciu, wybudowany został przy szkole podstawowej. Gdy zajdzie potrzeba, wodę używa się do podlewania przyszkolnych ogródków czy budowy sanitariatów. Zbiornik ten skonstruowany jest w taki sposób, aby zbierać jak największą ilość wody z wyżej położonych terenów.

ZDJĘCIE 3

Na zdjęciu widzimy jedną z najbardziej rozpoznawalnych metod czerpania wody głębinowej. Ta popularna „dostarczalnia” wody budowana jest za pomocą maszyny wiertniczej, która do pracy także potrzebuje wody choćby do zmęczenia gleby i studzenia wiertła. Jednocześnie do wody dodawana jest niewielka ilość kleju, który utwardza ścianki otworu, dlatego ważne jest żeby ją budować w miejscach położonych niedaleko rzeki czy stawu. Ułatwia to bardzo logistykę całego procesu budowy. W Sudanie Południowym buduje się je na głębokości ok. 80m, a proces samego wiercenia trwa około 7 dni (nie wliczając konsultacji z społecznością lokalną oraz władzami). Do opieki nad nią powoływane są komitety wodne, których zadaniem jest nadzorowanie jej właściwego użytkowania. Koszt budowy to około 20 000 USD (w zależności od miejsca wiercenia i głębokości), a naprawy około 2 000 USD. Według przyjętych standardów humanitarnych z jednego ujęcia korzysta około 500 osób.

ZDJĘCIE NUMER 4

Z tej metody korzysta się zazwyczaj wtedy, kiedy zaistnieje nagła potrzeba. Możemy mówić

o dwóch takich przypadkach:

— Wtedy kiedy w miejscach zamieszkałych przez ludzi sieć kanalizacyjna uległa zniszczeniu, i potrzebny jest czas na odbudowę ujęć wodnych, a potrzeba wody jest natychmiastowa i konieczna.

— Wtedy kiedy uważa się, że przebywanie ludzi w danym miejscu jest chwilowe (np. nagła ucieczka i znalezienie schronienia w danym miejscu z perspektywą jego opuszczenia)

Koszt dostarczenia wody dla rodziny przez jeden dzień w przypadku tej metody to 1 PLN. Za 7 PLN można zapewnić 5-osobowej rodzinie wodę na cały tydzień; na cały miesiąc 8 USD (31 PLN).

ZDJĘCIE NUMER 5

Wybudowanie studni z pompą ręczną czy innego systemu służącego do jej poboru, to połowa sukcesu. Wiele chorób spowodowanych jest piciem zanieczyszczonej wody, czy utrzymywaniem niewłaściwej higieny, dlatego tak ważne jest dystrybuowanie rzeczy służących do właściwego przetrzymywania wody czy oczyszczania. Na zdjęciu zobaczyć można Agnieszkę Gościńską, pracownicę PAH która przygotowuje niezbędne materiały do zachowania czystości wody oraz higieny, które trafią do mieszkańców Gumruk.

„SKĄD TA WODA?”

Sześciennie puzzle to materiał edukacyjno eventowy przeznaczony dla młodzieży i osób dorosłych. Puzzle składają się z 6 klocków na których nadrukowane zostały zdjęcia wykonane podczas misji PAH w Sudanie Południowym, Somalii, Syrii i na Haiti.

Główne informacje które należy przekazać osobom układającym puzzle:

1. Wszystkie zdjęcia przedstawiają 6 różnych sposobów pozyskiwania i dostarczania wody w miejscach gdzie dostęp do niej jest utrudniony lub nie ma go wcale.
2. O pozyskiwaniu wody, mówimy wtedy kiedy ujęcie wodne jest w bezpośrednim użytkowaniu ludzi. Do pozyskiwania wody konieczna jest trwała infrastruktura wodna, która ma służyć ludziom w dłuższej perspektywie. W kontekście użytych zdjęć możemy mówić o misjach stałych PAH, które współpracują z krajami rozwijającymi się długofalowo (zdjęcia numer 1, 2, 3).
3. O dostarczaniu wody, mówimy wtedy kiedy pojawia się natychmiastowa potrzeba dostępu do niej. Przyczyną takiej pilnej potrzeby, jest kryzys humanitarny spowodowany katastrofą naturalną (trzęsienie ziemi, huragany, powodzie) lub kryzys wywołany działalnością człowieka (np. wojny). W kontekście użytych zdjęć możemy mówić o pomocy humanitarnej natychmiastowej, gdzie pomoc niesiona jest w sytuacjach zagrażających życiu człowieka (zdjęcia numer 4, 5, 6).
4. Niniejsze sześciennie puzzle nie przedstawiają wszystkich metod pozyskiwania i dostarczania wody. Wszystkie zdjęć które użyte zostały przy tworzeniu tego narzędzia, zostały wykonane na misjach prowadzonych przez PAH, i z pewnością nie są to jedyne metody wykorzystywane przez mieszkańców ww. państw, oraz organizację pracującą w sektorze wodno-sanitarnym.

INSTRUKCJA:

1. Puzzle należy ułożyć w taki sposób aby każdy obrazek tworzył spójną całość. Po ułożeniu każdego zdjęcia, należy poświęcić kilka minut na zadanie pytań i jego omówienie.

ZDJĘCIE NUMER 1. SYSTEM GRAWITACYJNY W SOMALII.

Miejsce: Somalia,
wioska Ceel Madobe, 2012
Fot. Aleksandra
Godziejewska/PAH

Zdjęcie przedstawia system grawitacyjny, czyli taki w którym woda za pomocą generatora zasilającego pompy (domek po lewej) jest pompowana do zbiornika (wieża po prawej stronie) i siłą grawitacji, pod ciśnieniem spływa systemem rurek poprowadzonych do poidel dla zwierząt lub kiosków wodnych dla ludzi, które mogą być oddalone od źródła wody nawet kilka kilometrów. Na tym zdjęciu woda poprowadzona jest z głębokiego kanionu leżącego nieopodal wioski. Pompa zasilana być może na dwa sposoby. Pierwszy sposób to ten widoczny na zdjęciu, gdzie pompa działa dzięki paliwu diesel, drugi sposób wykorzystywany m.in. przez PAH w Sudanie Południowym to baterie słoneczne. Koszt wybudowania takiego systemu to mniej więcej 20- 30 tys dolarów, ale im bardziej rozbudowany system tym koszt budowy wzrasta. Najdroższym elementem tego systemu jest pompa. Zbiornik po prawej stronie może mieć pojemność od 1000 l do 5 000 l wody. W zbiornikach takich powinien zawsze znajdować się dozownik chloru, który oczyszcza wodę.

Sugerowane pytania do układającego, które mogą inicjować dłuższą rozmowę:

1. Jak sądzisz co jest pokazane na zdjęciu? (system grawitacyjny)
2. Jak sądzisz dlaczego zdecydowano się wybudować system grawitacyjny, a nie studnię głębinową? (ukształtowanie terenu, warstwa wodonośna zdarza się na głębokości 300 m, jeżeli można wykorzystać wodę z kanionu to dlaczego nie?)
3. Masz pomysł jak może działać taki system, o co w nim chodzi (odpowiedź znajduje się w opisie).

**ZDJĘCIE NUMER 2.
BERKADA W SOMALII**

Miejsce: Somalia,
Region: Puntland, 2013
Fot. PAH

Berkady są tradycyjnymi zbiornikami wodnymi, w których najczęściej przetrzymywana jest woda deszczowa zebrana podczas pory deszczowej. Berkada widoczna na zdjęciu, wybudowana została przy szkole podstawowej. Gromadzona w niej woda może służyć do podlewania przyszkolnych ogródków czy budowy sanitariatów. Berkada skonstruowana jest w taki sposób, aby zbierać jak największą ilość wody z wyżej położonych terenów.

Sugerowane pytania do układającego, które mogą inicjować dłuższą rozmowę:

1. Co to jest? (basen z daszkiem, domek- nie nie nie)
2. Dlaczego buduje się takie zbiorniki? (są to zbiorniki na wodę deszczową- wtedy kiedy mamy porę deszczową to zbierana jest w niej woda, w porze suchej wykorzystywana do podlewania i nawadniania).

**ZDJĘCIE 3.
STUDNIA Z POMPĄ RĘCZNĄ
W SUDANIE POŁUDNIOWYM.**

Miejsce: Sudan Południowy,
Stan: Jonglei, kwiecień 2015
Fot. Maciej Moskwa/Testigo
Documentary

Studnia z pompą ręczną, jest chyba jedną z najbardziej rozpoznawalnych metod czerpania wody głębinowej. Budowana jest za pomocą maszyny wiertniczej, która aby móc pracować potrzebuje wody do rozmiękania gleby i studzenia wiertła. Jednocześnie do wody dodawana jest niewielka ilość kleju, który utwardza ścianki otworu, dlatego ważne jest aby budować studnię w miejscach położonych niedaleko rzeki czy stawu. Ułatwia to bardzo logistykę całego procesu budowy. Studnie w Sudanie Południowym buduje się na głębokości od 20 m do 120 m. Pamiętajmy, że Sudan Południowy to duży kraj (zajmuje 42 miejsce w rankingu światowym pod względem powierzchniowym; jest dwa razy większym krajem od Polski), więc ukształtowanie terenu i głębokość warstwy wodonośnej jest uzależniona od regionu. Proces samego wiercenia trwa około 7 dni (nie wliczając konsultacji z społecznością lokalną oraz władzami). Do opieki nad studnią powoływane są komitety wodne, których zadaniem jest nadzorowanie właściwego użytkowania studni. Najczęściej studnie budowane są w wioskach (każda wioska powinna mieć „swoją” studnię). Koszt wywiercenia nowej studni to około 20 000 USD (w zależności od miejsca wiercenia i głębokości), a naprawa studni to około 2 000 USD. Nie ma reguły na to, jak długo dana studnia będzie sprawna. Jest to zależne od tego jak dużo ludzi będzie z niej korzystało oraz jakości wody. Według przyjętych standardów humanitarnych jedna studnia służy około 500 osobom.

Sugerowane pytania do układającego, które mogą inicjować dłuższą rozmowę:

1. Co widzisz na załączonym obrazu?
2. Gdzie PAH buduje takie studnie?
3. Na jakiej głębokości budowane są studnie w Sudanie Południowym?
4. Co my możemy zrobić, aby zapewnić ludziom dostęp do czystej wody?
5. Jaki jest koszt wywiercenia nowej studni i naprawy studni już wybudowanej?

ZDJĘCIE NUMER 4. WODA DOSTARCZANA CYSTERNAMI W SYRII.

Miejsce: Granica turecko- sy-
ryjska w pobliżu miasta Idlib,
Obóz dla uchodźców
wewnętrznych Random
Camp, wrzesień 2014
Fot.PAH

Transport wody cysternami stosowany jest zazwyczaj wtedy kiedy zaistnieje nagła potrzeba. Możemy mówić o dwóch takich przypadkach:

— Wtedy kiedy w miejscach zamieszkałych przez ludzi sieć kanalizacyjna uległa zniszczeniu, i potrzebny jest czas na odbudowę ujęć wodnych, a potrzeba wody jest natychmiastowa i konieczna. Do takich miejsc wodę dostarczają ciężarówki.

— Wtedy kiedy uważa się, że przebywanie ludzi w danym miejscu jest chwilowe (np. nagła ucieczka i znalezienie schronienia w danym miejscu z perspektywą jego opuszczenia)

Koszt dostarczenia wody dla rodziny przez jeden dzień w przypadku dostarczania wody cysternami (water trucking) to 1 PLN. Za 7 PLN można zapewnić 5-osobowej rodzinie wodę na cały tydzień; na cały miesiąc 8 USD (31 PLN).

Sugerowane pytania do układającego, które mogą inicjować dłuższą rozmowę:

1. Co widzisz na załączonym obrazku?
2. Jak konflikt zbrojny wpływa na bieżący dostęp do czystej wody (w wyniku walk, zniszczeniu ulega również infrastruktura wodno- sanitarna)
3. Co wpływa na decyzję o tym, że wodę dostarczana będzie cysternami, a nie np. przez wybudowanie trwałej infrastruktury?

ZDJĘCIE NUMER 5. DYSTRYBUCJA ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY

Miejsce: Sudan Południowy,
Stan: Gumruk, Pibor, 2013
Fot. Tomasz Woźny

Wybudowanie studni z pompą ręczną czy innego systemu służącego do jej poboru, to połowa sukcesu. Wiele chorób spowodowanych jest piciem zanieczyszczonej wody, czy utrzymywaniem niewłaściwej higieny, dlatego tak ważne jest dystrybuowanie rzeczy służących do właściwego przetrzymywania wody czy oczyszczania. Na zdjęciu zobaczyć można Agnieszkę Gościńską, pracownicę PAH która przygotowuje wiaderka z pokrywkami, tabletki do oczyszczania wody, szmatki do przedziedzania

wody oraz mydła które trafią do mieszkańców Gumruk. Dystrybucja materiałów non food items jest wieloetapowa, zawsze musi być poprzedzona dobrą organizacją. Na początku przeprowadzane jest rozpoznanie potrzeb- czyli do ilu ludzi mają trafić materiały, jaka część ludności to kobiety- wtedy dystrybowane są również materiały higieniczne dla kobiet. Rodziny wpisywane są na listę oraz informowane o tym gdzie i kiedy odbędzie się przekazywanie materiałów. W dniu dystrybucji, rodziny przychodzą z tokenami- czyli kartami informującymi co powinna otrzymać dana rodzina. Obowiązkiem pracowników jest przygotowanie dokumentacji, tak aby można było zeewidencjonować jaka ilość materiałów została przekazana.

Warto podkreślić, że w otrzymaniu tego typu materiałów pierwszeństwo mają osoby które nie mają bieżącego dostępu do czystej wody (biorą wodę np. z rzeki). Z reguły są to osoby, które musiały opuścić swoje domostwa i szukając schronienia znaleźli je w buszu czy miejscach w których studnia nie została jeszcze wybudowana, lub liczba osób przypadająca na studnię jest zbyt duża.

Przy omawianiu tego zdjęcia pamiętaj aby zwrócić uwagę na to, że lokalna społeczność ma również swoje sposoby na oczyszczanie wody- metoda 3 garnek (przelewanie wody z garnka do garnka i oddzielanie zanieczyszczeń) filtr ceramiczny, filtrowanie wody przez piasek, czy oczyszczanie wody przez wykorzystanie rośliny moringa.

Sugerowane pytania do układającego, które mogą inicjować dłuższą rozmowę:

1. Co widzisz na obrazku?
2. Kto zajmuje się dystrybucją?
3. Kto otrzymuje pakiety materiałów?

ZDJĘCIE NUMER 6. PODUCHA PRZETRZYMUJĄCA WODA

Miejsce: Haiti, obóz dla
tymczasowo przesiedlonych
założony przez aktora Sean
Penna 2010
Fot. PAH

Kolejnym przykładem dostarczania wody w sytuacjach natychmiastowych jest poducha. Jest to nic innego jak ogromny zbiornik na wodę, która pochodzić może z różnych źródeł (woda pitna- czysta, i woda służąca do użytku zewnętrznego jak pranie czy podlewanie roślin i pojenie zwierząt. Poducha taka napętniania jest w miejscach gdzie źródła wody są nieograniczone, a następnie przewożona do miejsc gdzie tej wody nie ma, a jest ogromna potrzeba jej posiadania. Z poduchy poprowadzony jest gruby wąż, od którego poprowadzone są małe rurki z kilkoma zaworami. Kiedy cała woda zostanie zużyta, proces napętniania wody powtarza się. Poduszki wodne przewożone są ciężarówkami. Taki sposób dostarczania wody wykorzystany został przez PAH, podczas pomocy natychmiastowej w Haiti które nawiedzone zostało trzęsieniem ziemi w 2010 roku.

Kompilacja pytań

Pytania zaznaczone na fioletowo są kołami ratunkowymi. Odpowiedzi zaznaczone na zielono są prawidłowe.

1. Wymień 3 przyczyny braku dostępu do wody

Odpowiedź:

zmiany klimatu i globalne ocieplenie; katastrofy naturalne (susze, ale też powodzie); wojny i konflikty zbrojne; uwarunkowania geofizyczne; ubóstwo

Czy na kuli ziemskiej więcej jest wody czy lądów?

Odp. Wody – ok. 70%, Lądy ok 30%

2. Co to jest ślad wodny?

a. To plama, która powstaje na dywanie po wylaniu wody

b. To ilość wody, którą codziennie zużywamy do picia, mycia, gotowania, sprzątnia

c. To ilość wody, zużywana przez nas codziennie bezpośrednio (picie, mycie, gotowanie itp.) oraz pośrednio (poprzez używanie przedmiotów, do wytworzenia których zużyto wodę)

Meduza składa się w 96 % z wody. W ilu procentach ciało człowieka składa się z wody?

a. 10%

b. 70%

c. 50%

3. Wymień 3 skutki braku dostępu do wody.

Odpowiedź:

- brak żywności (woda potrzebna jest do rolnictwa – to sektor, który pochłania najwięcej wody)

- choroby związane z korzystaniem z brudnej wody oraz brakiem sanitariatów (np. biegunki, zarażenie pasożytami itp.)

- migracje do miejsc, w których dostęp do wody jest zapewniony

- konflikty o wodę

- brak możliwości rozwoju społeczeństwa (bez wody nie może rozwijać się jednostka, rodzina i cała społeczność)

Wymień 3 powody, dla których musimy pić wodę

Przykładowa odpowiedź: oczyszcza organizm, pomaga utrzymać temperaturę ciała, gasi pragnienie, rozpuszcza pokarm i transportuje wartości odżywcze do komórek i narządów

4. W Sudanie Południowym PAH prowadzi projekty wodno-sanitarne dla lokalnych społeczności. Jak myślisz, jaki % mieszkańców Sudanu Południowego nie ma dostępu do czystej wody?

a. 20%

b. 50%

c. 80%

Każdego dnia oddychając wydychamy ok. 2 szklanek wody.

Prawda czy fałsz?

Odp. Prawda

5. W Somalii, w jednym z krajów, w których działa PAH w zakresie poprawy warunków wodno-sanitarnych, źródła wód głębinowych znajdują się bardzo głęboko pod powierzchnią ziemi. Jak myślisz, jaka to głębokość? Dla przykładu w Polsce woda znajduje się na głębokości maksymalnie 20 metrów

a. 60 metrów

b. 100 metrów

c. 300 metrów

Komentarz: 300 metrów to tyle, ile wynosi wysokość Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie

Wymień 3 zabawy, do których niezbędna jest woda.

Przykładowa odpowiedź: pływanie, jazda na łyżwach, puszczenie kaczek, jazda na nartach, robienie bałwana, spływ kajakowy, zjeżdżanie z góry na sankach,

6. Jedną z barier w dostępie do wody są odległości, jakie trzeba pokonywać, aby dostać się do źródła czystej wody. Ile km dziennie średnio wędrują kobiety z krajów Afryki i Azji po wodę?

a. Do 1 km

b. 6 km

c. 20 km

Do wyprodukowania 1 pary butów trzeba zużyć 8 tys. litrów wody.

Prawda czy fałsz?

Odp. Prawda

7. W Sudanie Południowym jedynie 20% gospodarstw domowych posiada toaletę. To, oraz korzystanie z brudnej wody, przyczynia się do wzrostu zachorowalności na choroby biegunkowe. Jak myślisz, jak taka sytuacja może wpłynąć na naukę dzieci w szkole?

Odpowiedź: Choroby biegunkowe powodują zwiększoną absencję uczniów w szkole

Czy istnieją kraje, w których dzieci zamiast chodzić do szkoły muszą wędrować wiele kilometrów po wodę?

Odp. TAK

Czy potrafisz podać przykład takiego kraju?

Przykładowa odpowiedź: Sudan, Sudan Południowy, Somalia, Etiopia, Uganda, Mozambik etc.

8. Ile wody zużywa dziennie przeciętny Polak, a ile przeciętny Mozambijczyk? Jak myślisz, z czego to wynika?

Odpowiedź: Przeciętny Polak zużywa ok. 150-200 litrów wody dziennie do mycia, picia, gotowania, sprzątnięcia, do tych samych czynności Mozambijczykowi musi wystarczyć 10/15 litrów. Różnica w ilości zużytej wody wynika w jej dostępności – w Polsce wodę mamy w kranie, a Mozambiku nie każda wioska posiada studnię, czy inne źródło wody – takie jak rzeka, czy jezioro. Mozambik nie ma też wystarczających środków, aby zapewnić swoim obywatelom dostęp do infrastruktury wodnej.

Czy każdą wodę można pić? Jaką można?

Odp. Nie, tylko słodka i oczyszczoną (czystą)

9. Ile litrów wody potrzebne jest do produkcji 1 kg ryżu?

- a. 25 l b. 1000 l c. 3000 l

Do czego oprócz picia potrzebujemy wody? Wymień 3 aktywności/rzeczy.

Przykładowa odpowiedź: pranie, gotowanie, wyjście na basen, podlewanie kwitów, mycie

10. Ile wody rocznie marnuje się przez jedną nieszczelną uszczelkę w kranie?

- a. ok. 500 litrów b. ok. 12 000 litrów

Komentarz: chodzi o założenie, ile wody zmarnowałoby się, gdyby jeden kran miał nieszczelną uszczelkę przez cały rok

Zwierzę, które żywi się liśćmi eukaliptusa i nie pije wody to:

- a. żyrafa b. zebra c. miś koala

11. W 2008 roku Hiszpanię nawiedziła poważna susza, w wyniku której zabrakło wody. Jak samorząd Katalonii, regionu dotkniętego suszą, poradził sobie z tym problemem?

- a. władze lokalne podpisały umowę z firmami produkującymi wodę butelkową, aby te obniżyły ceny swoich produktów dla poszkodowanych w wyniku suszy
b. wodę przywożono z odległych regionów Hiszpanii oraz sąsiedniej Francji
c. prowadzono ograniczenia na korzystanie z wody – woda w kranie dostępna była jedynie przez godzinę dziennie

Odpowiedź: Rząd Katalonii, regionu dotkniętego suszą, zmuszony był wprowadzić szereg rozwiązań, które zapewniłyby obywatelom i obywatelkom stały dostęp do wody pitnej – wodę pobierano z lokalnych rzek, planuje się zbudować rurociąg doprowadzających wodę z odległej o ok. 300 km rzeki Ebro, woda transportowana była też statkami z odległych regionów Hiszpanii, a nawet z francuskiej Marsylii.

Woda, której używamy do picia, mycia i gotowania to woda:

- a. kolońska b. słodka c. utleniona

12. Kto w rodzinach azjatyckich i afrykańskich jest przeważnie odpowiedzialny za przynoszenie wody do domu?

Odpowiedź: Kobiety i dziewczynki

Komentarz – Obowiązek przynoszenia wody przez kobiety powoduje, że spędzają czasami nawet kilka godzin dziennie na przynoszeniu wody. Gdyby skrócić czas chodzenia po wodę, kobiety mogłyby Zająć się innymi czynnościami zamiast tego, a dziewczynki mogłyby chodzić do szkoły.

13. Prawie 1/8 ludności świata nie ma dostępu do wody. Jaki % tych to mieszkańcy wsi:

- a. 99% b. 83% c. 50%

Komentarz: jest to ogólny %, oczywiście dostęp do wody na wsiach w krajach Europy różni się od wsi afrykańskich czy azjatyckich, ale chodzi o pokazanie pewnej globalnej sytuacji, że mimo wszystko, w mieście ludziom łatwiej o czystą wodę, pomimo życia w slumsach, niż na wsi.

Czy każdy ma prawo do czystej wody?

Odp. Tak, dostęp do czystej wody to jedno z podstawowych praw człowieka.

14. Wybudowanie studni głębinowej w Sudanie Południowym to koszt ok. 60 000 PLN. Jak myślisz, dlaczego jest to tak drogie?

Odpowiedź: Średnia głębokość, na jaką wierci się studnia, aby dotrzeć do źródła wody to 80-100 metrów. Takiej głębokości nie można wykopać ręcznie, potrzebny jest specjalistyczny sprzęt wiertniczy oraz instalacja pompy do pompownia wody z głębin.

Dzięki jakiemu składnikowi owoce są soczyste?

Odp. Dzięki wodzie w nich zawartej

15. W jakich krajach PAH prowadzi aktualnie projekty wodno-sanitarne?

Sudanie Południowym, Somalii, Syrii, Somalii, Kenii, Brazylii, Indiach, Chinach, Korei Północnej

Komentarz: Projekty PAH z zakresu poprawy dostępu do wody i sanitariatów to głównie:

- budowa studni (Sudan Południowy, Somalia), zbiorników na wodę deszczową (Somalia) lub odbudowa systemu doprowadzania wody (, Syria – system rozwożenia wody cysternami)
- szkolenia z zakresu higieny
- szkolenia dla mechaników pomp (głównie Sudan Południowy)
- budowa latryn (Sudan Południowy)

Czy każdy ma prawo do czystej wody?

Odp. Tak, dostęp do czystej wody to jedno z podstawowych praw człowieka.

16. Aby wyprodukować parę jeansów potrzeba tyle wody ile zmieściłoby się w:

- a. Szklance b. Cysternie

Komentarz: bawełna, z której produkuje się spodnie, jest jedną z najbardziej wodochłonnych upraw.

To dlatego produkcja bawełnianych tkanin, a potem także ich farbowanie, pcha łania takie ilości wody.

Co by się stało, gdyby przez cały rok nie padał deszcz?

Odp. Susza, brak plonów – żywności

17. Czy używając produktów wielokrotnego użytku pośrednio oszczędzamy wodę? Dlaczego?

Odpowiedź: tak, do produkcji każdej rzeczy potrzebna jest woda, zatem recykling produktów przyczynia się do zmniejszenia zużycia wody.

Dzięki jakiemu składnikowi owoce są soczyste?

Odp. Dzięki wodzie w nich zawartej

18. O dostępie do wody możemy mówić wtedy, gdy spełnionych jest 5 warunków: zasoby wody dostępne dla człowieka są wystarczające, bezpieczne, akceptowalne, fizycznie dostępne, przystępne. Jak myślisz, co znaczy, że zasoby są bezpieczne?

Odpowiedź: Bezpieczne. Woda używana w domu powinna spełniać narodowe standardy i nie może zawierać niebezpiecznych dla zdrowia mikroorganizmów, substancji chemicznych lub innych związków zagrażających zdrowiu jednostki.

Czy bałwan, którego dzieci chętnie lepią zimą składa się z wody?

Odp. TAK

19. W którym z wymienionych sektorów zużywamy najwięcej wody:

a. Rolnictwie i hodowli b. przemyśle c. gospodarstwie domowym

Komentarz: Wyżej wymienione sektory zużywają odpowiednio:

Rolnictwo – 70% Przemysł – 22% Gospodarstwo domowe – 8%

Rolnictwo razem z hodowlą zwierząt, poprzez ogromne nakłady wody do nawadniania pól i obróbkę surowców, pochłania najwięcej zasobów wody spośród wszystkich sektorów.

Do wyprodukowania 1 pary butów trzeba zużyć 8 tys. litrów wody.

Prawda czy fałsz?

Odp. Prawda

20. Na którym kontynencie żyje najwięcej ludzi bez dostępu do wody:

a. Azji b. Afryce c. Ameryce Południowej

Komentarz: Ponad 350 milionów osób bez dostępu do wody mieszka w Azji, a ponad 200 milionów w Afryce. Jest to związane z większym zaludnieniem kontynentu azjatyckiego – gdyby spojrzeć na problem pod kątem procentowym, Afryka byłaby kontynentem, z największym odsetkiem osób bez dostępu do wody.

21. W którym z wymienionych sektorów zużywamy najwięcej wody:

a. Rolnictwie i hodowli b. przemyśle c. gospodarstwie domowym

Komentarz: Wyżej wymienione sektory zużywają odpowiednio:

Rolnictwo – ok. 70% Przemysł – ok. 22% Gospodarstwo domowe – ok. 8%

Rolnictwo razem z hodowlą zwierząt, poprzez ogromne nakłady wody do nawadniania pól i obróbkę surowców, pochłania najwięcej zasobów wody spośród wszystkich sektorów.

22. Co jest głównym źródłem zanieczyszczeń rzek w Polsce?

Odpowiedź: ścieki komunalne, przemysłowe oraz spływające z pól nawozy

23. W jakim miesiącu obchodzony jest Światowy Dzień Wody?

Odpowiedź: 22 marca

24. Ile litrów jest potrzebnych do produkcji jednego hamburgera (150 g)?

a. 500 l b. 2400 l

Komentarz: Do produkcji mięsa potrzeba tysiące litrów wody – woda używana jest przy hodowli roślin na paszę, a potem przy przetwórstwie mięsa. Mięso, którego produkcja wymaga największej ilości wody, to wołowina.

25. Żeby wyprodukować jedną ryzę papieru potrzeba około 200-300 litrów wody. Przy produkcji papieru z makulatury zużywa się około:

a. Ok. 2 litrów mniej b. Ok. 70 litrów mniej c. Ok. 100 litrów mniej.

Komentarz: Woda zużywana jest na różnych etapach produkcji papieru – obróbki drewna, wybielania, pakowania gotowego produktu. Produkcja papieru z recyklingu, poprzez wykorzystanie powtórne surowca, zużywa łącznie mniej wody, niż produkcja papieru z drzewa.

JED

NA

KRO

PLA

MO

RZE

ZMI

AN

15 L

15 L

15 L

50 L

250 L

1100 L

60 L

1720 L

204 L

2490 L

Tytuł projektu: Główne założenia: Podpisy partnerów:	Tytuł projektu: Główne założenia: Podpisy partnerów: ....
Tytuł projektu: Główne założenia: Podpisy partnerów:	Tytuł projektu: Główne założenia: Podpisy partnerów: ....